

Den 22. maj 2008 afgav jeg en opfølgingsrapport om min inspektion den 22. og 23. marts 2007 af Statsfængslet på Kragsskovhede. I rapporten bad jeg om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne forhold.

I den anledning har jeg modtaget en udtalelse af 16. juli 2008 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder en udtalelse af 20. juni 2008 fra fængslet. Direktoratet gengiver og kommenterer i sin udtalelse det som fængslet har anført.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.3.2 Køkkener

Jeg bad om en kopi af den oversigt over udskiftning af gulvbelægningen i afdelingskøkkenerne på de åbne afdelinger som fængslet forventede ville foreligge i begyndelsen af 2008.

Fængslet har oplyst at fængslet for tiden er i gang med at rovere de indsattes køkkener, herunder gulvet på afdeling 3. Alt afhængig af den kommende belægningssituation regner fængslet med at fængslet i indværende finansår – udover afdeling 3 – tillige vil rovere køkkener på afdeling 2. Kommende køkkenroveringer vil følge den inventarudskiftningsplan som jeg tidligere har modtaget en kopi af.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 4.1.2 Adgang til egen pc og internet

Jeg noterede mig det tidligere oplyste om brugen af pc i forbindelse med undervisning, men da jeg havde forstået talsmændenes bemærkninger som en klage over at fængslet råder over for få pc'er til brug for undervisning i fængslet, bad jeg på ny om fængslets bemærkninger hertil. Talsmændene for de åbne afdelinger havde oplyst

at der var i alt otte pc'er til undervisningsbrug (for de indsatte på de åbne afdelinger).

Fængslet har oplyst at der i uge 25 er igangsat undervisning i brugen af pc og internetcafé. For de almindelige åbne afdelinger er der åbent i caféen to gange om ugen mellem 16.00 og 17.00 og for den halvåbne afdeling en gang om ugen i en time, og der er personale til stede i undervisningstiden. Der er nu opsat i alt otte pc'er.

Fængslet har tillige telefonisk over for direktoratet oplyst at skolen til undervisningsbrug råder over henholdsvis ni, to og fem stationære pc'er til henholdsvis de åbne afdelinger, den halvåbne afdeling og den lukkede afdeling og to bærbare pc'er der kan benyttes efter behov.

Direktoratet har udtalt at antallet af pc'er til brug for de indsatte i den daglige undervisning og i fritiden efter direktoratets opfattelse er tilfredsstillende og skønnes at dække behovet.

Jeg har noteret mig det oplyste. Idet jeg går ud fra at fængslet løbende er opmærksomt på om der er nok pc'er til at dække behovet, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 4.1.3 Psykologbistand

Jeg bad om at blive underrettet om resultatet af evalueringen af forsøgsordningen med tilknytning af en psykolog til fængslet.

Fængslet har oplyst at fængslet har indgået en aftale med en lokal psykolog. Ordningen havde på tidspunktet for fængslets udtalelse fungeret i ca. tre måneder, og der var indtil da afviklet ca. 50 konsultationer. Tilbagemeldingerne fra de indsatte og sundhedspersonalet er meget positive, og fængslet vil evaluere ordningen igen i slutningen af 2008.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om resultatet af evalueringen.

Ad punkt 4.2.1 Købmand

Fængslet havde oplyst at fængslet var i gang med at få tilrettet købmandskontrakten i overensstemmelse med et notat fra et butiksudvalgsmøde den 7. juni 2007. Af referat

af dette møde fremgik det bl.a. at butikken i fængslet ikke drives som en Merko-butik, men som en Merko-Neutral, og at det bl.a. betyder at butikken ikke har de tilbud der er nævnt i Merko-avisen, men i stedet tilbud der er lavet specielt efter de indsatte ønsker. Jeg bad om en kopi af den tilrettede kontrakt med købmanden.

Af denne kontrakt fremgår det nu udtrykkeligt af pkt. 4 at butikken i fængslet drives som en neutral købmandsbutik (nu) i tilknytning til Edeka og uden markedsføring. Oplysningen i pkt. 4 i den oprindelige kontrakt om at købmanden skal sælge sine varer i butikken i fængslet til samme pris som i købmandens butik uden for fængslet er samtidig slettet.

Jeg har – som det også fremgår af den endelige rapport – ingen bemærkninger til at der i købmandsbutikken i Statsfængslet på Kragsskovhede ikke er de samme tilbudsvarer som i købmandens butik uden for fængslet, men at der i stedet er udvalgte tilbudsvarer. Jeg henviser i den forbindelse også til Folketingets Ombudsmands beretning for 1993, s. 136 hvoraf det fremgår at ombudsmanden tidligere har udtrykt forståelse for at det kan være vanskeligt at drive købmandsbutikkerne i fængslerne på helt samme vilkår som tilsvarende købmandsbutikker/kæder uden for fængslet.

Jeg beder fængslet om at oplyse om sletningen i den tilrettede kontrakt af det anførte i den oprindelige kontrakt om at købmanden skal sælge sine varer i butikken i fængslet til samme pris som i købmandens butik uden for fængslet, skyldes at varer der ikke er på tilbud i købmandens butik uden for fængslet, ikke længere sælges til samme pris i butikken i fængslet. I bekræftende fald beder jeg fængslet om at oplyse hvordan købmandens prisfastsættelse sker, og hvor meget priserne afviger fra priserne i købmandens butik uden for fængslet. Jeg henviser i den forbindelse igen til ovennævnte beretning (s. 133) hvoraf det fremgår at direktoratet tidligere har udtalt at købmandsbutikkerne i fængslerne forudsættes at sælge varerne til priser som svarer til priserne i det øvrige samfund.

Jeg bad tillige fængslet om at oplyse om det havde været overvejet at undersøge om der, som anført af talsmændene, var tale om at prisniveauet hos den nye købmand er (væsentligt) højere end hos den tidligere købmand.

Fængslet har oplyst at fængslet ikke har planer om at iværksætte en undersøgelse af prisniveauet hos den nye købmand. Fængslet har henvist til at den tidligere købmand blev erklæret konkurs bl.a. på grund af for lave priser og tilbud.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg har heller ingen bemærkninger til at fængslet af den nævnte grund ikke ønsker at foretage en sammenligning mellem priserne hos den tidligere og den nuværende købmand. Med hensyn til prisniveauet hos den nye købmand henviser jeg til min anmodning ovenfor om oplysninger fra fængslet herom. Jeg går i øvrigt ud fra at fængslet fører kontrol med at priserne i købmandens butik i fængslet er rimelige, og at der er varer på tilbud.

Jeg bad videre fængslet om at underrette mig om resultatet af en undersøgelse som købmanden ifølge referatet skulle foretage af muligheden for at sælge kød i større mængder til de indsatte.

Fængslet har oplyst at de indsatte har mulighed for at forudbestille større mængder kød, men at talsmændene i øvrigt ikke har fremført dette spørgsmål på de seneste talsmandsmøder.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 4.3.2 Tv-kanaler

Fængslet havde i den tidligere udtalelse oplyst at repræsentanter fra Ålbæk Antenneforening havde udbedt sig betænkningstid med henblik på at undersøge en del tekniske spørgsmål i forbindelse med en eventuel tilslutning af fængslet til Ålbæk antennelav. Jeg bad fængslet om at underrette mig om resultatet af den endelige afklaring.

Fængslet har oplyst at aftalen med Ålbæk Antenneforening for så vidt er på plads. Fængslet mangler blot en tilbagemelding fra de indsatte i den lukkede afdeling om hvorvidt de også ønsker et ændret udbud.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 5.2 Talsmandsordning

Jeg bad direktoratet om at oplyse om fængslets regel om at der som udgangspunkt alene holdes formaliserede møder med talsmændene to gange om året, opfylder intentionerne i talsmandsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, hvorefter institutionen skal tage initiativ til jævnlige drøftelser med de valgte talsmænd. Jeg bemærkede at jeg er opmærksom på at det efter talsmandsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, er overladt til de enkelte institutioner at fastsætte nærmere regler om bl.a. mødehyppigheden, og at det er

begrundet i store forskelle institutionerne imellem, jf. direktoratets skrivelse nr. 74 af 16. maj 2001 om bekendtgørelsen.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har til fængslets regel om mødehyppigheden. Direktoratet har herved også lagt vægt på at det af talsmandsbekendtgørelsens § 3 fremgår at drøftelser med institutionen skal kunne komme i stand på talsmændenes initiativ.

Jeg har noteret mig direktoratets holdning som ikke giver mig anledning til bemærkninger. Jeg går i den forbindelse ud fra at talsmændene er opmærksomme på at de har mulighed for at bede om drøftelser med ledelsen uden for de formaliserede halvårslige talsmandsmøder.

Jeg bad fængslet om at underrette mig om de regler om kontrol med valget som jeg gik ud fra at fængslet havde fastsat (eller ville fastsætte).

Fængslet har vedlagt reviderede retningslinjer for talsmandskollegiet hvoraf det fremgår at der i afsnit 1 om valg efter pkt. f er indført et nyt pkt. g med følgende ordlyd:

“På beboermøderne, hvor der afholdes valg til talsmand/suppleant, deltager mindst en ansat fra afdelingen. Den pågældende har sammen med repræsentanter for de indsatte til opgave at påse at procedurereglerne for valg af talsmand/suppleant overholdes, og at indkaldelsesfristen er varslet korrekt med opslag samt at kontrollere stemmeafgivelsen (evt. som stemmetæller). Afdelingspersonalet skal sikre, at der foretages nyvalg af talsmand/suppleant mindst hvert halve år. Valg af fællestalsmand afholdes i talsmandslokalet i skolen med deltagelse af alle valgte talsmænd. Her deltager mindst en ansat fra afdelingen 'kognitiv/fritid' som kontrollant.”

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Det har jeg heller ikke.

Ad punkt 6.1.1 Lidt om sagerne (udelukkelse fra fællesskab)

Direktoratet havde bekræftet at det alene er i sager om udelukkelse fra fællesskab på andet grundlag end med henblik på afgivelse af urinprøve at der foreligger et særskilt notat til udlevering til den indsatte. Jeg bad på denne baggrund direktoratet om at oplyse hvad den udskrift som direktoratet under pkt. 6.1.4 havde oplyst at den indsatte

skal have i sagerne om udelukkelse fra fællesskab med henblik på afgivelse af urinprøve, sigtede til.

Direktoratet har oplyst at der kun eksisterer én udskrift i sagerne om udelukkelse fra fællesskab med henblik på afgivelse af urinprøve, og at den af praktiske grunde er markeret "til sagen". Denne udskrift udleveres til den indsatte.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.1.5 Kompetence

Jeg noterede mig at fængslet var i færd med at revidere fængslets interne instruks af 11. september 2001 om delegation af kompetence og ville eftersende instruks når den var revideret.

Fængslet har vedlagt den reviderede instruks.

Jeg har noteret mig at der nu foreligger en revideret instruks om delegation af kompetence, herunder i sager om udelukkelse fra fællesskab og ophør heraf. Jeg går ud fra at fængslet har overvejet at medtage spørgsmålet om notat i modulet i klientsystemet når det foretages af en anden end den person der har truffet beslutningen, men ikke har ment at det burde medtages.

Ad punkt 6.1.7 Ophør og ugentlige overvejelser

Direktoratet havde oplyst at sager der "står åbne" i klientsystemet, af tekniske grunde ikke kan lukkes af fængslet når den pågældende indsatte er overført til et andet fængsel. I sådanne tilfælde er sagerne hidtil blevet lukket af direktoratets it-kontor. Direktoratet overvejede en anden løsning på dette problem, og jeg bad direktoratet om at underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Direktoratet har oplyst at sagsbehandlingsmodulet vedrørende overførsel vil blive revideret i den kommende version af klientsystemet (version 6.2). Institutionerne vil herefter blive mindet om at der er uafsluttede sager på en klient når denne overføres.

Direktoratet har videre oplyst at det er hensigten at erindringssystemet vil blive udbygget i forbindelse med en senere version af klientsystemet (version 6.4.). Herefter vil den pågældende sagsbehandler i forbindelse med en overførsel blive mindet om at der er uafsluttede sager vedrørende en klient og tillige blive oplyst om hvilke sager der er uafsluttede.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Opfølgning

Jeg har under pkt. 4.1.3 bedt om at blive underrettet om resultatet af den nye evaluering af forsøgsordningen med tilknytning af en psykolog til fængslet. Jeg har endvidere under pkt. 4.2.1 bedt om nærmere oplysninger om prisniveauet i købmandens butik i fængslet.

Underretning

Denne rapport sendes til Statsfængslet på Kragshovede, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i fængslet.

Lenart Frandsen
Inspektionschef